

en el llatí, un cert nombre de candidats normatius i una assenyada acceptació de diatopismes septentrionals».

Joaquim Nadal, el darrer ponent, va explicar l'agradable descoberta que va suposar per a ell saber que Narcís Nadal Vilallonga, germà del seu avi patern, havia participat en el projecte apassionant, ambiciós i enorme de la fixació de la llengua, que es concretà en la magna obra del *Diccionari general de la llengua catalana*, sota la direcció de Pompeu Fabra. I remarcà que encara havia quedat més sorprès quan conegué que fou el seu familiar qui va posar en contacte Xavier Carbó amb l'IEC per tal que agafés el relleu en la tasca de recollida de materials que, per motius desconeguts, Nadal hagué d'abandonar. A l'hora de glossar la figura de Carbó, assenyalà que tots havíem de ser molt conscients que es tractava d'un personatge d'una vida molt plena, però molt curta. Seguidament, des de la seva perspectiva d'historiador, Nadal subratllà que l'obra que, llavors, va emprendre l'IEC, sense donar-li aquest nom, era una autèntica estructura d'Estat i que ho feia amb un exèrcit de voluntaris escampats pel territori a fi d'arreplegar totes les variants dialectals per ajudar a la fixació de la llengua del nostre país. Tanmateix, Nadal remarcà que, en aquesta empresa, Carbó no s'acomentà a respondre abastament els qüestionaris, sinó que va proposar altres col·laboradors de les comarques gironines per tal que la recerca fos més completa. Per acabar, Nadal es mostrà molt complagut d'haver estat convidat a participar en l'homenatge de Carbó, persona vinculada a un engranatge, com a baula d'una cadena més àmplia que trobà en aquesta casa, l'Institut d'Estudis Catalans, la força motriu d'un procés de recollida de dades per dur a bon terme una obra tan meritòria.

Joana CAMPISTOL TRIADÚ

Seminari sobre l'*Atlante Linguistico Mediterraneo (ALM)* a la Fondazione Cini (Venècia, 1-2 de març de 2018). — Com a continuació de les trobades científiques de Palerm (30 de gener a 1 de febrer de 2017) i Murter (Croàcia, 29 de setembre a 1 d'octubre de 2018), els dies 1 i 2 de març de 2018 se celebrà a la seu de la Fondazione Cini (Isola di San Giorgio Maggiore, Venècia) un seminari sobre l'estat actual i les perspectives de represa de l'*Atlante Linguistico Mediterraneo* sota la direcció dels professors Giovanni Ruffino (Centro di Studi Filologici e Linguistici Siciliani), Franco Crevatin (Universitat de Triest) i Tullio Telmon (Universitat de Torí) i amb la supervisió dels amfitrions de la trobada, Pasquale Gagliardi i Andrea Barbon, representants d'aquesta benemèrita fundació en què es custodien els valuosos materials de l'atles. Hi participaren una trentena d'investigadors, entre els quals Jaume Corbera (Universitat de les Illes Balears) i José Enrique Gargallo (Universitat de Barcelona, IEC) com a responsables de l'àrea lingüística catalana. Entre les qüestions que s'hi van debatre, cal destacar la proposta paral·lela de represa del *Bollettino per l'Atlante Linguistico Mediterraneo (BALM)*.

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

«La Spagna plurale IV. Dialoghi interculturali: La traduzione nella Spagna plurale» (Universitat de Bolonya, 7 de març de 2018). — El 7 de març de 2018 va tenir lloc a la Universitat de Bolonya el IV congrés «La Spagna plurale». Aquesta edició va centrar-se en la traducció i, més concretament, en les relacions traductològiques entre l'italià i les diferents llengües de la Península Ibèrica que tenen presència a la degana de les universitats europees.